

αθείου Γρηγορίου Πατριάρχου πᾶσα μὲν Ἑλλάς,  
Πᾶς δὲ νεὺς τελέθει μνημᾶ τε καὶ τέμενος·  
Σῶμα δ' ἀεθλοφόρον παραδόξως ἔσχεν Ὀδησσὸς  
Ἐκ Βυζαντιόθεν, θαῦμα μέγ' ἐσσομένοις.  
ὣς γὰρ ζῶς ὁ νέκυς διενήξατο κύματα Πόντου·  
Σῆμ' ἀναδυομένης Ἑλλάδος ἐξ ἀβύσσου.

—c—

Τοῦ Πατριάρχου Γρηγορίου τοῦτο μὲν  
τὸ μνημα, σηκός· Τιμὴ δ' ὀστέων κόνις·  
Καλὸς δ' ὁ πότιμος· εὐκλεὴς δ' ὁ πᾶς βίος·  
Ὁ δ' οἶτος, ἔπαινος· ἀφθιτον δ' ἄθλων στέφος·  
Στήλη δὲ, Πατρίς· πτώσεως ὀρθουμένη,  
Πίπτοντος αὐτοῦ πρὸς θεοδμήτω νεῶ.  
Ἵδμεντα δ' ἐντάφι' εὐσεβῶν κοινοῦ πατρὸς  
Οὐκ ὄφρα σιγῆς, οὐκ ἀμαυρώσει χρόνος,  
Πάντη δ' ἀγέρως ἡ ῥετὴ θηλήσεται·  
Δέλτοις τε, κἂν ἄστεσι, κἂν πόλου πτυχαῖς,  
Ψυχαῖσι θ' ἀγναῖς μνηστis ἐγγεγράψεται·  
Καὶ νῦν ὑμνήσει, χρυσέας τ' ἡοῦς στόμα,  
Νότου τε πνοαί, Βορρῆου τ' εὐρύ σθένος,  
Ἀένναον μέλψουσι μυρίον κλέος  
Τοῦ Πατριάρχου Γρηγορίου μάκαρος.

—o—

Ἡ μήτηρ τῶν Ἐκκλησιῶν, Κόρη τῇ Χριστοφόρῳ,  
Ἡ Γραικικῇ τῇ Ῥωσικῇ, πένης τῇ στεφανόρῳ,  
Τὸ Γρηγορίου ζώνεκρον σῶμα τοῦ Πατριάρχου,  
Νεομαρτύρων Πίστειος τοῦ πρώτου ταξιάρχου,  
Δῶρον μνημεῖον ἱερὸν τῶν ἄθλων τῶν μυρίων,  
Εἰς δόξαν τοῦ νικῆσαντος Ἀρνίου τὸ θηρίον.

—o—

Ἐνταῦθα καταπαύοντες τὴν βιογραφίαν τοῦ αἰ-  
δίμου Πατριάρχου καὶ ἱερομάρτυρος Γρηγορίου, ὀφεί-  
λομεν νὰ προσθέσωμεν εὐγνωμόνως καὶ πρὸς τιμὴν  
τοῦ Πανιερωτάτου καὶ Σοφωτάτου Ἀρχιεπισκόπου  
Κ. Ἰννοκεντίου, ὅτι τῇ προτάσει τούτου ἡ Ἀγιωτά-  
τη Διοικοῦσα Σύνοδος πάσης Ῥωσσίας ἐθέσπισεν, ἵνα  
τελῆται ἐνιαυσίως κατὰ τὴν 19 Ἰουνίου μνημόσυνον  
τοῦ ἱερομάρτυρος Πατριάρχου. Τὸ μνημόσυνον τοῦτο  
ἤρχισε νὰ τελῆται πρὸ τεσσαρῶν ἡδὴ ἐνιαυτῶν (τῷ  
1848), αὐτοῦ πρώτου τοῦ σοφωτάτου Ποιμενάρχου  
ἱεουργήσαντος καὶ κατ' ἔτος ἱεουργοῦντος, ὁσάκις  
διατρίβει εἰς τὴν Ὀδησσόν. Ζήτω καὶ εὐδαιμονεῖτω  
εἰς αἰῶνας ἡ εὐσεβεστάτη καὶ κραταιὰ προστάτις τῆς  
Ὁρθοδοξίας Ῥωσσία!

## ΣΚΩΛΗΚΟΤΡΟΦΙΑ

(τέλος. 12<sup>α</sup> φυλλάδ. 270.)

—ooo—

Αὐξάνει δὲ ἡ κατανάλωσις, ἀλλὰ μέχρι τινός,  
διότι καὶ ἡ αὐξήσις ἔχει τοὺς ὅρους τῆς. Μὴ πρό-  
κηται περὶ ἄρτου ἡ ἄλλης τροφῆς ἀναγκαίας,  
ἀλλ' ἐν τῶν ὑπολοίπων ὁ ἄνθρωπος πάσχει, ἵνα εἴπῃ

τις οὔτι, ὅσον καὶ ἂν προδεύσῃ ἡ ὑψώσις, οἱ λαοὶ  
εἶναι ἡραγασμένοι νὰ τὴν δεχθῶσι; πρόκειται  
περὶ ἐμπορεύματος εἰς τὴν πολυτέλειαν μᾶλλον  
ἢ εἰς τὴν ἀνάγκην ἀναγομένου· ὅταν δὲ φθάσῃ  
τοῦτο εἰς τιμὰς ἀπροσίτους, ὁ λαὸς τὸ παραιτεῖ,  
καταφεύγων εἰς ἄλλην ὕλην, πλησιάζουσαν τοῦτο,  
ἵνα δι' ἐκείνης θεραπεύσῃ τὴν ἑλλειψίν. Ὅταν  
δὲ ὁ λαὸς τὸ ἐγκαταλείψῃ, ἡ κυριώτερα πηγή  
ξηραίνεται, ἡ κατανάλωσις περιορίζεται εἰς τοὺς  
εὐποροῦντας, γίνεται ἀπὸ κοινῆς μερικῇ, τὸ ἐν-  
δυσμα τοῦ λαοῦ μεταβάλλεται εἰς ἀποκλειστικὴν  
στολήν τῶν πλεονέων, καὶ τότε αἱ τιμαὶ ἐξ ἀνάγ-  
κης κρημνίζονται.

Ἐχομεν τὰ μαλλία, ὕλην εἰς πολλὰ δυναμέ-  
νην ἢ ἀντικαταστήσῃ τὴν μεταξὺ· τούτων καὶ ἡ  
κατανάλωσις ἐδιπλασιάσθη, καὶ αἱ τιμαὶ ἠξίωσαν,  
ἀφ' ἧς ἐποχῆς αἱ τῆς μετᾶξης ἡρχισαν τὰ γίνον-  
ται ἀπρόσιτοι τὰς τῶν ἐργατικῶν λαῶν. Διὰ  
πληρόνομεν τὰ μαλλία εἰς τιμὰς διπλασίας σχε-  
δὸν τῶν πρὸ δέκα ἐτῶν, ἐνῶ μάλιστα ἡ παραγω-  
γὴ τῶν ἐξακολουθεῖ εὐδαιμονοῦσα, ὅπως πρότε-  
ρον; διὰ τί προπάντων ἡ κατὰ τὸ παρελθόν ἔτος  
ἀξία λόγου τῶν τιμῶν αὐτῶν πρὸδος; ποίαν ἄλ-  
λην ἀφορμὴν ἔχουσι ταῦτα πάντα εἰμὴ τὰς ὑψη-  
λὰς τιμὰς τῆς μετᾶξης, ἕνεκα τῶν ὑπολοίπων ἐν-  
γένει μὲν ὁ ἐργατικὸς ἐν μέρει δὲ καὶ ὁ εὐπορῶν  
λαὸς ἀναγκάζεται νὰ προσφεύγῃ εἰς τὰ πρῶτα  
καὶ δι' αὐτῶν νὰ ἱκανοποιῇ τὰς πολυτελεῖς κλή-  
σεις του.

Εἰς πᾶσιν ἐπίμονον μεταξὺ παραγωγῆς καὶ  
κατανάλωσις δύναται νὰ συγκεφαλαιωθῇ ἡ ἐνε-  
σιῶσα θέσις τῶν τιμῶν τῆς μετᾶξης. Ἡ παρα-  
γωγὴ θέλει νὰ ἀναβιβᾷ ἔτι μᾶλλον τὰς τι-  
μὰς, ἡ κατανάλωσις ἀποκρούει παντοίαις δυνά-  
μεσι τοῦτο· ὁ εὐπορῶν, ὅταν ἴδῃ ὅτι τὸ μεταξὺ  
τῶν ἡ ἐξ ὀλοσηρικοῦ ἐσωκάρδιον κατήχησεν ἀπρό-  
σιτον, τὸ ἀντικαθιστᾷ καὶ αὐτὸς δι' ἑτέρας ὕλης  
ἥτιον πολυτίμον καὶ οὐχ ἥτιον πολυτελοῦς καὶ  
ἐπιδεικτικῆς· διότι ἡ πρόδος τῆς βιομηχανίας  
εἰσῆγαγε σήμερον τὴν ἐπίδειξιν καὶ εἰς αὐτὰ τὰ  
ἐκ καρνάτως χειρτεχνήματα. Ἐκ τῶν δύο δὲ  
τούτων ἀνταγωνιστῶν ὁ δεύτερος εἶναι ὁ ισχυρό-  
τερος· ἡ κατανάλωσις διευθύνει τὴν παραγωγὴν,  
ταύτης δὲ εἶναι ἐκείνη τὸ ἐλατήριον. Ἀναμφί-  
βολον ἄρα ὅτι ὁ ισχυρότερος τῶν ἀντιπάλων  
θέλει ἐπὶ τέλους θριαμβεύσει. Ναι, ἔχομεν πλήρη  
πεποίθησιν ὅτι, μ' ὅλην τὴν ἐν Εὐρώπῃ κατ'  
ἔτος ἐκτεινομένην ἀσθένειαν, μ' ὅλην τὴν ἐκ  
ταύτης ἀκρωτηρίασιν τῆς παραγωγῆς, αἱ τιμαὶ  
τῆς μετᾶξης θέλουν ἔτι καταβιβασθῇ ὅχι βεβαίως  
εἰς τοὺς πρὸ τοῦ 1853 ὅρους, τοῦτο εἶναι ὑ-  
περβολή· ἀλλ' ὅτι βραδὺς ἐκπεσμός θέλει φέ-  
ρει βαθμηδὸν τὰς τιμὰς εἰς ὅρους εὐλόγους,  
τοιούτους δ' ἐννοοῦμεν διὰ μὲν τὰς λεπτάς  
μετάξας τὰ 63/75 φράγκα, διὰ δὲ τὰ κοιν-  
κούλια τὰ 45/18 ἀναλόγως ἐκάστης ποιότητος.  
Καὶ τοὶ ὑψηλαὶ αἱ τιμαὶ αὗται, εἶναι ὅμως ὅροι  
τοὺς ὑπολοίπων ἡ κατανάλωσις δύναται νὰ παραδεχ-

θῆ. Τότε ἡ χρῆσις θέλει καταστῆ εἰς γενικωτέραν, καὶ εἰς τὴν γενικωτέραν χρῆσιν κεῖται τὸ ἰσχυρότερον πρὸς διατήρησιν τῶν τιμῶν βοήθημα. Ἄνευ τούτου ἡ κατανάλωσις, ἀντὶ τὰ προσδεύη, θ' ἀρχίσῃ βαθμηδὸν νὰ ἐλαττωθῇ, καὶ τότε ὁ ἐκπαισμός θὰ ἐπέλθῃ βίαιος, κατὰ συνέπειαν δὲ καὶ ταχύς.

Η'.

Τοιαύτας περίπου τιμὰς προσιωκίζομεθα καὶ διὰ τὸ φθινόπωρον τοῦ ἔτους ὅπερ ἤδη διερχόμεθα· εἶναι ἀληθές ὅτι περὶ πάντες ὅ,τι κλείεται ἐν τῇ σκοτεινῇ κιβωτῷ τοῦ μέλλοντος, οὐδὲν βάσιμον δύναται τις νὰ ὑπολογίσῃ· ἀλλὰ τριῶν ἐτῶν παθήματα μᾶς γαίρονται ἰσχυρὸν βοήθημα, δι' οὗ δύναται τις νὰ προῖδῃ περίπου τὴν τύχην ἐμπορεύματος, τοῦ ὁποίου ἡ πορεία δὲν εἶναι πλέον μυστήριον, τοῦλάχιστον ἡ προσεχής.

Ταῦτα δὲ προβλέπομεν ἐνῶ, ἐναντίον τῶν παρὰ πολλῶν ἐκφραζομένων ἐλπίδων, φρονοῦμεν τὴν ἐφετειρὴν ἐν Εὐρώπῃ παραγωγὴν ἐλλειψιέστεραν τῆς περυσινῆς (1). Ἀλλ' αἱ τιμαὶ

(1). Ἴδου τί γράφει ἡ Commerce Sericicole, δημοσιεύουσα ἐν τῷ τῆς 27 Φεβρουαρίου 1861 φύλλῳ της, τὴν ἐκθετὴν ἐπιτροπῆς συστηθείσης εἰς Cavaillon, ἵνα ζῇ τῆς χημικῆς ἀναλύσεως γνωρίσῃ τὴν ὕγιάν ἢ μὴ κατάστασιν τῶν ἐφετεινῶν καυκουλοσπόρων.

«Κοινοποιούμεν τὸ ἀποτέλεσμα τῶν εἰς τὴν δοκιμασίαν μας ὑποβληθέντων διαφόρων δειγμάτων. Τὸ σπουδαῖον τῶν ἐμπιστευθέντων ἡμῖν συμφερόντων μᾶς κωλύει τοῦ νὰ δημοσιεύσωμεν ἰδιαιτέρως τὴν γνώμην μας ἐφ' ἐκάστης παραγωγῆς.

«Ὅ,τι δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν εἶναι, ὅτι τὸ νόσημα εὕρισκεται εἰς τὴν αὐτὴν κατάστασιν, πάντοτε προσδεύον καὶ βαθμηδὸν καταλαμβάνον ὅλας τὰς παραγωγὰς χώρας· ποιότητες, αἵτινες κατὰ τὸ λήξαν ἔτος ἐπέδωσαν θυμακίως, δὲν θὰ δώσουν ἐφέτος εἰμὴ δυσάρεστα ἀποτελέσματα, λανθάνουσαι οὖν τὰς μέχρι τινὸς βλαβερούς ἐλπίδας πολλῶν σκοληκοτρόφων.

«Οἱ ἐντόπιοι σπόροι, καὶ αὐτοί, κατ' ἀναλογίαν μείζονα μάλιστα, ὑπαίκουσαν εἰς τὴν κυβερνήσαν αὐτοὺς σκληρὰν ἐμμεμένην· οὐσιώδεις ποσὸν ἐξ ἐκείνων, ἐπὶ τῶν ἐποίων πολλὰς ἐσθιρίζου ἐλπίδας, θέλει δώσει ἡ ὀλίγη κουκούλια ἢ καὶ πανταλῶς.

«Εὐτύχημα μόνον ὅτι μερικαὶ προνομιούχοι, οὕτως εἰπεῖν, ποιότητες, φαίνονται ἀποφεύγουσαι τὸ κοινὸν μόλυσμα, καὶ ἔρχονται διὰ τῆς τακτικῆς πορείας των, τῆς δυνάμεως των σκολήκων καὶ τῆς ὡραιότητος τῶν κουκουλιῶν των νὰ μᾶς παρηγορήσωσι καὶ ἀναπληρώσωσιν ἐν μέρει πολλὰς ὑποτυχίας.

«Ἀλλὰ, εἰ καὶ οἱ σπόροι εἶναι ὑγιεῖς, θὰ μᾶς δώσουν κουκούλια χονδροειδῆ, ὅτινα ἡμῶς δύνανται νὰ παράξωσι λεπτὴν μετάξην, ἐνῶ τινες αὐτῶν δὲν θὰ παρίξουν, εἰμὴ κουκούλια ἀσθεῖς ἢ, πλήρη ἐλαττωμάτων.

«Ἴσως ἕκαστος περιμένει νὰ μάθῃ τὴν γνώμην μας περὶ τοῦ ὅλικοῦ ἀποτελέσματος τῆς εἰσοδείας· ἠθέλομεν εὐχαρίστως τὸ πράξει ἂν δὲν ἐπρόκειτο νὰ ὀρίσωμεν τὸ ποσόν, ὑπερ-ἐταλῶς ἀδύνατον.

«Ταῦτα ἐδυνήθημεν νὰ ἐξαγάγωμεν ἐκ δοκιμῶν γενομένων ἐπὶ τριακοσίαν περίπου δειγμάτων κουκουλοσπόρων πάσης ἡλικίας, πάσης παραγωγῆς, Ἀνατολῆς, Λομβαρδίας, Εὐρίας, Γεωργίας, Τραπεζούντος, Ἰσπανίας, Κίνας, Κανερίων νήσων κλπ.

«Παρὰ τοῖς σκοληκοτρόφοις ὑπάρχουν καὶ τὴν στιγμὴν

ἐξαρτῶνται πλέον ἐκ τῆς κατανάλωσις, οὐχὶ δ' ἐκ τῆς παραγωγῆς, ἡ δὲ κατανάλωσις τρέχει πρὸς ἄλλην ἄλλην, ὅταν πρόκηται νὰ πληρώσῃ τιμὰς σχεδὸν ἀφορήτους.

«Ἐχομεν δὲ καὶ ἄλλον ἰσχυρὸν λόγον, δι' οὗ εἴμεθα ἀπὸ τοῦδε πεπεισμένοι, ὅτι ἡ κατανάλωσις θέλει πληρώσῃ ἐγγύς τιμὰς μικροτέρας τῶν περυσινῶν, τὴν ἐν Ἀμερικῇ θέσιν τοῦ ἐμπορεύματος, τηκομένην ὑπὸ διαρκoῦς γαλήνης καὶ βραδέως ἐκπαισμοῦ, τὸ δὲ λυπηρότερον, ὅτι οὐδεμία ἐλπίς προσεχoῦς τοῦλάχιστον βελτιώσεως ὑπάρχει· ἀπεναντίας προβλέπεται φθινόπωρον δυστυχὲς διὰ τὰς ἐκ τῆς οἰκονομικῆς κρίσεως πληγὰς, καὶ τὰς πολιτικὰς ἐριδας καὶ ταραχὰς.

Καὶ γνωρίζει ἕκαστος πόσας σπουδαίας ἐπιβροχὴν ἔλασκει ὁ νέος κόσμος ἐπὶ τοῦ ἐμπορεύματος τούτου ἐν Εὐρώπῃ. Διακοσίαν περίπου ἑκατομμυρίων μεταξωτὰ χειροτεχνήματα στέλλονται κατ' ἔτος ἐκ τοῦ παλαιοῦ κόσμου εἰς τὸν νέον. Ἡ ἐν Εὐρώπῃ εὐτυχὴς ἢ δυστυχὴς παραγωγὴ ἐπενεργεῖ μὲν ἐπὶ τοῦ ἐμπορεύματος τούτου, ἥτοι ὅπως τῶν ἐξ Ἀμερικῆς εἰδήσεων· τὰς ὑψηλὰς τιμὰς τοῦ 1857 ἀφείλουσιν εἰς τὴν σπαρίαν κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ζωηρότητα τῶν ἀγορῶν τῆς Ἀμερικῆς μᾶλλον, ἢ εἰς τὸ ἐλλειπὲς τῶν ἐν Εὐρώπῃ εἰσοδεῶν. Τούτου τὴν ἀπόδειξιν εἶδομεν κατὰ τὰ ἐπόμενα ἔτη ὅτε, τῆς εἰσοδείας καὶ τοῖς πρὸς τὰ χεῖρ' ὦν βαιτούσης, αἱ τιμαὶ ἐξέπεσαν, διότι ἐξ Ἀμερικῆς εἰδήσεις ἤρχοντο δυσάρεστοι. Τοιαῦται καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐλθοῦσαι, ἔφεραν ἄξιον λόγον ἐκπαισμὸν ἐπὶ τῶν τιμῶν τῆς μετάξης ἢ τῆς τὴν μετάξην παραγωγῆς ὕλης· τοιαῦται δὲ ἀπὸ τοῦδε προβλέπονται καὶ διὰ τὸ προσεχὲς φθινόπωρον, ἐπαπειλοῦσαι τὸ ἐμπόρευμα διὰ μείζονος ἐκπτώσεως καὶ ἢ ἡ παραγωγὴ εἶναι ὑποδεεστέρα τῆς περυσινῆς.

Ἐκεῖνοι εἰς τοὺς ὁποίους τὰ παθήματα τῶν δύο τελευταῶν ἐτῶν ἐγένοντο μαθήματα, θέλουσιν εὖρεϊ πικρὰς τὰς ἀληθείας ὅσας εἶπομεν, οἱ δὲ κατ' ἰδίαν ἰδέαν ἐντρυγούντες καὶ οἱ νομίζοντες ἑαυτοὺς τιμοθέτας τῆς μετάξης ἐν Εὐρώπῃ, θέλουσιν τὰς θεωρήσει ὑπερβολικὰς, ἐπὶ ἐσφαλμένων βάσεων στηριζομένας· εἰς τοὺς τοιοῦτους ἀφίρομεν τὸ μέλλον εἰς ἀπαντήσιν. Πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ ἐλληνικοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς ἐλληνικῆς γεωργίας, ἐγγράψαντες ταῦτα, εὐχόμενοι ἵνα ἄλλοι, καὶ ἡρμοδιώτεροι καὶ ἱκανώτεροι ἡμῶν διεξέλθωσι σπουδαίως τὰ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, τοῦ τοσοῦτον ἐνδιαφέροντος τὴν ἐλληνικὴν φυλὴν, ἐλευθέραν τε καὶ δούλην.

ταύτην ἀκόμη ἀναρίθμητοι σχεδὸν μερίδες σπόρων, εἰς εὐτελεῖς τιμὰς ἀγορασθεῖσαι· μεταξύ τῶν μερίδων αὐτῶν, ἢ καὶ ὅλων σχεδὸν μολυσμένων ἐκ τοῦ νοσήματος, ὑπάρχουσι τινες, τὰς ὁποίας εἶδοντο νὰ προτιμήσωσιν. Ἀλλὰ θὰ θυνθῶσιν οἱ χωρικοὶ καὶ νὰ τὰς γνωρίσωσιν ἰδοὺ τὸ ζήτημα. »